

Ασκήσεις σε αναγωγές μη διαγνωσιμότητας

Γιάννης Καραγιάννης

Δείξτε ότι οι παρακάτω γλώσσες δεν είναι διαγνώσιμες:

1. $L = \{ \langle M \rangle : \eta \ M \ \epsilon\text{ί}\nu\alpha\text{i} \ \text{TM} \ \kappa\alpha\iota \ \text{τερμα}\tau\acute{\iota}\zeta\epsilon\iota \ \text{με} \ \epsilon\text{ί}\sigma\omicron\delta\omicron \ \tau\eta \ \sigma/\sigma\epsilon\text{ι}\rho\acute{\alpha} \ 'ααα'\}$
2. $L = \{ \langle M, q \rangle : \eta \ M \ \epsilon\text{ί}\nu\alpha\text{i} \ \text{TM} \ \kappa\alpha\iota \ \text{περ}\nu\acute{\alpha}\epsilon\iota \ \alpha\pi\acute{o} \ \tau\eta\text{n} \ \kappa\alpha\tau\acute{\alpha}\sigma\tau\alpha\sigma\eta \ q \ \text{με} \ \omicron\text{ποια}\delta\eta\tau\omicron\tau\epsilon \ \epsilon\text{ί}\sigma\omicron\delta\omicron \}$
3. $L = \{ \langle M \rangle : \eta \ M \ \epsilon\text{ί}\nu\alpha\text{i} \ \text{TM} \ \kappa\alpha\iota \ \text{διαγ}\nu\acute{\omega}\sigma\tau\eta\varsigma \}$
4. $L = \{ \langle M \rangle : \eta \ M \ \epsilon\text{ί}\nu\alpha\text{i} \ \text{TM} \ \text{που} \ \text{απορ}\rho\acute{\iota}\pi\tau\epsilon\iota \ \alpha\kappa\text{ριβ}\acute{\omega}\varsigma \ \mu\iota\alpha \ \sigma/\sigma\epsilon\text{ι}\rho\acute{\alpha} \}$
5. $L = \{ \langle M \rangle : \eta \ M \ \epsilon\text{ί}\nu\alpha\text{i} \ \text{TM} \ \text{που} \ \text{απορ}\rho\acute{\iota}\pi\tau\epsilon\iota \ \acute{o}\lambda\epsilon\varsigma \ \tau\omicron\varsigma \ \sigma/\sigma\epsilon\text{ι}\rho\acute{\epsilon}\varsigma \}$
6. $L = \{ \langle M \rangle : \eta \ M \ \epsilon\text{ί}\nu\alpha\text{i} \ \text{TM} \ \text{που} \ \text{εγκλωβ}\acute{\iota}\zeta\epsilon\tau\alpha\iota \ \text{με} \ \epsilon\text{ί}\sigma\omicron\delta\omicron \ \omicron\text{ποια}\delta\eta\tau\omicron\tau\epsilon \ \sigma/\sigma\epsilon\text{ι}\rho\acute{\alpha} \}$
7. $L = \{ \langle M, w, \sigma \rangle : \eta \ M \ \epsilon\text{ί}\nu\alpha\text{i} \ \text{TM} \ \kappa\alpha\iota \ \gamma\rho\acute{\alpha}\phi\epsilon\iota \ \kappa\acute{\alpha}\pi\omicron\iota\alpha \ \sigma\text{τιγ}\mu\acute{\eta} \ \sigma\tau\eta\text{n} \ \tau\alpha\text{ι}\nu\acute{\iota}\alpha \ \tau\omicron \ \sigma\acute{\upsilon}\mu\beta\omicron\lambda\omicron \ \sigma \ \xi\kappa\text{ιν}\acute{\omega}\nu\tau\alpha\varsigma \ \text{με} \ \epsilon\text{ί}\sigma\omicron\delta\omicron \ w \}$
8. $L = \{ \langle M, M' \rangle : \omicron\text{i} \ M \ \kappa\alpha\iota \ M' \ \epsilon\text{ί}\nu\alpha\text{i} \ \text{TM} \ \text{με} \ \mu\eta \ \text{συμπληρωμα}\tau\acute{\iota}\kappa\epsilon\varsigma \ \gamma\lambda\acute{\omega}\sigma\sigma\epsilon\varsigma \}$
9. $L = \{ \langle M \rangle : \eta \ M \ \epsilon\text{ί}\nu\alpha\text{i} \ \text{TM} \ \kappa\alpha\iota \ \text{εγκλωβ}\acute{\iota}\zeta\epsilon\tau\alpha\iota \ \gamma\text{ια} \ \alpha\kappa\text{ριβ}\acute{\omega}\varsigma \ \delta\acute{\upsilon}\omicron \ \sigma/\sigma\epsilon\text{ι}\rho\acute{\epsilon}\varsigma \}$
10. $L = \{ \langle M \rangle : \eta \ M \ \epsilon\text{ί}\nu\alpha\text{i} \ \text{TM} \ \kappa\alpha\iota \ \text{απορ}\rho\acute{\iota}\pi\tau\epsilon\iota \ \alpha\kappa\text{ριβ}\acute{\omega}\varsigma \ \delta\acute{\upsilon}\omicron \ \sigma/\sigma\epsilon\text{ι}\rho\acute{\epsilon}\varsigma \}$
11. $L = \{ \langle M \rangle : \eta \ M \ \epsilon\text{ί}\nu\alpha\text{i} \ \text{TM} \ \kappa\alpha\iota \ \text{εγκλωβ}\acute{\iota}\zeta\epsilon\tau\alpha\iota \ \text{με} \ \epsilon\text{ί}\sigma\omicron\delta\omicron \ \tau\eta \ \sigma/\sigma\epsilon\text{ι}\rho\acute{\alpha} \ '1010'\}$
12. $L = \{ \langle M, w \rangle : \eta \ M \ \epsilon\text{ί}\nu\alpha\text{i} \ \text{TM} \ \kappa\alpha\iota \ \text{τερμα}\tau\acute{\iota}\zeta\epsilon\iota \ \alpha\text{πορ}\rho\acute{\iota}\pi\tau\omicron\text{ν}\tau\alpha\varsigma \ \text{με} \ \epsilon\text{ί}\sigma\omicron\delta\omicron \ w \}$
13. $L = \{ \langle M \rangle : \eta \ M \ \epsilon\text{ί}\nu\alpha\text{i} \ \text{TM} \ \kappa\alpha\iota \ \text{δεν} \ \alpha\text{ποδ}\acute{\epsilon}\chi\epsilon\tau\alpha\iota \ \kappa\alpha\mu\acute{\iota}\alpha \ \sigma/\sigma\epsilon\text{ι}\rho\acute{\alpha} \ \text{περιτ}\tau\acute{\omicron} \ \mu\acute{\eta}\kappa\omicron\upsilon\varsigma \}$

Ενδεικτικές λύσεις

1: Η γλώσσα $L = \{ \langle M \rangle : \eta \ M \ \epsilon\text{ί}\nu\alpha\text{i} \ \text{TM} \ \kappa\alpha\iota \ \text{τερμα}\tau\acute{\iota}\zeta\epsilon\iota \ \text{με} \ \epsilon\text{ί}\sigma\omicron\delta\omicron \ \tau\eta \ \sigma/\sigma\epsilon\text{ι}\rho\acute{\alpha} \ 'ααα'\}$ δεν είναι διαγνώσιμη.

Θα κάνουμε αναγωγή από την ΑΠΟΔΟΧΗ/TM. Θα υποθέσουμε ότι υπάρχει διαγνώστης R για τη γλώσσα L και θα τον χρησιμοποιήσουμε για να κατασκευάσουμε διαγνώστη S για τη γλώσσα ΑΠΟΔΟΧΗ/TM ως εξής:

S = για είσοδο $\langle M, w \rangle$

1. Κατασκεύασε TM M' που λειτουργεί ως εξής:

$M' =$ για είσοδο x

1. Αν $x \neq 'ααα'$ απόρριψε
2. Αλλιώς, αν $x = 'ααα'$, προσομοίωσε την TM M με είσοδο w
3. Αν η M αποδεχτεί, απόρριψε
4. Αν η M απορρίψει, εγκλωβίσου

2. Εκτέλεσε την TM R με είσοδο $\langle M' \rangle$

3. Αν αποδεχτεί, αποδέξου

4. Αν απορρίψει, απόρριψε

Προσέξτε ότι η S είναι διαγνώστης καθώς τερματίζει πάντα (στις γραμμές 3 και 4). Η ορθότητά της προκύπτει παρατηρώντας ότι η TM M' τερματίζει με είσοδο 'ααα' αν και μόνο αν η TM M αποδέχεται τη $\sigma/\sigma\epsilon\text{ι}\rho\acute{\alpha}$ w.

Παρατηρήσεις

Στη γραμμή 1 του κώδικα της TM M' η εντολή «απόρριψε» θα μπορούσε να είναι «αποδέξου» ή και «εγκλωβίσου». Δεν έχει σημασία καθώς η απάντηση του διαγνώστη R δεν εξαρτάται από το τι κάνει η TM M' με είσοδο $\sigma/\sigma\epsilon\text{ι}\rho\acute{\alpha}$ διαφορετική της 'ααα'. Επίσης, η εντολή «απόρριψε» στη γραμμή 3 της TM M' θα μπορούσε να είναι και «αποδέξου». Το

σημαντικό είναι η TM M' να τερματίζει με είσοδο τη σ /σειρά 'ααα' όταν η M αποδέχεται το w .

Debugging της TM S

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ (κωδικοποίηση TM M και σ /σειράς w) τέτοια ώστε η M να αποδέχεται τη σ /σειρά w , η TM M' απορρίπτει τη σ /σειρά 'ααα'. Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΝΑΙ (καθώς η M' τερματίζει με είσοδο 'ααα'), και η TM S επιστρέφει ΝΑΙ.

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ τέτοια ώστε η M να απορρίπτει τη σ /σειρά w , η TM M' εγκλωβίζεται με είσοδο 'ααα'. Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΟΧΙ (καθώς η M' δεν τερματίζει με είσοδο 'ααα'), και η TM S επιστρέφει ΟΧΙ.

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ τέτοια ώστε η M να εγκλωβίζεται με είσοδο τη σ /σειρά w , η TM M' εγκλωβίζεται για είσοδο 'ααα' (καθώς κατά την προσομοίωση της M αυτή θα εγκλωβιστεί). Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΟΧΙ, και η TM S επιστρέφει ΟΧΙ.

Άρα, η S τερματίζει σε κάθε περίπτωση και απαντάει σωστά αν η M αποδέχεται με είσοδο τη σ /σειρά w ή όχι. Άρα είναι διαγνώστης της ΑΠΟΔΟΧΗ/TM.

2: Η γλώσσα $L = \{ \langle M, q \rangle : \text{η } M \text{ είναι TM και περνάει από την κατάσταση } q \text{ με οποιαδήποτε είσοδο} \}$ δεν είναι διαγνώσιμη.

Θα κάνουμε αναγωγή από την ΑΠΟΔΟΧΗ/TM. Θα υποθέσουμε ότι υπάρχει διαγνώστης R για τη γλώσσα L και θα τον χρησιμοποιήσουμε για να κατασκευάσουμε διαγνώστη S για τη γλώσσα ΑΠΟΔΟΧΗ/TM ως εξής:

$S =$ για είσοδο $\langle M, w \rangle$

1. Κατασκεύασε TM M' που λειτουργεί ως εξής:
  - $M' =$ για είσοδο x
    1. Προσομοίωσε την TM M με είσοδο w
    2. Αν η M αποδεχτεί, αποδέξου
    3. Αν η M απορρίψει, απόρριψε
2. Εκτέλεσε την TM R με είσοδο $\langle M', q_{\text{ΝΑΙ}} \rangle$
3. Αν αποδεχτεί, αποδέξου
4. Αν απορρίψει, απόρριψε

Προσέξτε ότι η S είναι διαγνώστης καθώς τερματίζει πάντα (στις γραμμές 3 και 4). Η ορθότητά της προκύπτει παρατηρώντας ότι η TM M' αποδέχεται (δηλαδή, περνάει από την κατάσταση $q_{\text{ΝΑΙ}}$ για κάθε είσοδο) αν και μόνο αν η TM M αποδέχεται τη σ /σειρά w .

Debugging της TM S

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ (κωδικοποίηση TM M και σ /σειράς w) τέτοια ώστε η M να αποδέχεται τη σ /σειρά w , η TM M' αποδέχεται κάθε σ /σειρά. Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΝΑΙ (καθώς η M' περνάει από τη/φθάνει στην κατάσταση $q_{\text{ΝΑΙ}}$ για κάθε σ /σειρά), και η TM S επιστρέφει ΝΑΙ.

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ τέτοια ώστε η M να απορρίπτει τη σ /σειρά w , η TM M' απορρίπτει κάθε σ /σειρά. Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΟΧΙ (καθώς η M' δεν περνάει ποτέ από την κατάσταση $q_{\text{ΝΑΙ}}$ για καμιά σ /σειρά), και η TM S επιστρέφει ΟΧΙ.

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ τέτοια ώστε η M να εγκλωβίζεται με είσοδο τη σ /σειρά w , η ΤΜ M' εγκλωβίζεται για κάθε είσοδο (καθώς κατά την προσομοίωση της M αυτή θα εγκλωβιστεί). Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΟΧΙ (καθώς η M' δεν περνάει ποτέ από την κατάσταση q_{NAI} για καμιά σ /σειρά), και η ΤΜ S επιστρέφει ΟΧΙ.

Άρα, η S τερματίζει σε κάθε περίπτωση και απαντάει σωστά αν η M αποδέχεται με είσοδο τη σ /σειρά w ή όχι. Άρα είναι διαγνώστης της ΑΠΟΔΟΧΗ/ΤΜ.

3: Η γλώσσα $L = \{\langle M \rangle : \text{η } M \text{ είναι ΤΜ και διαγνώστης}\}$ δεν είναι διαγνώσιμη.

Θα κάνουμε αναγωγή από την ΑΠΟΔΟΧΗ/ΤΜ. Θα υποθέσουμε ότι υπάρχει διαγνώστης R για τη γλώσσα L και θα τον χρησιμοποιήσουμε για να κατασκευάσουμε διαγνώστη S για τη γλώσσα ΑΠΟΔΟΧΗ/ΤΜ ως εξής:

$S =$ για είσοδο $\langle M, w \rangle$

1. Κατασκεύασε ΤΜ M' που λειτουργεί ως εξής:

$M' =$ για είσοδο x

1. Αν $x \neq \epsilon$ απόρριψε
2. Αλλιώς, αν $x = \epsilon$, προσομοίωσε την ΤΜ M με είσοδο w
3. Αν η M αποδεχτεί, απόρριψε
4. Αν η M απορρίψει, εγκλωβίσου

2. Εκτέλεσε την ΤΜ R με είσοδο $\langle M' \rangle$

3. Αν αποδεχτεί, αποδέξου

4. Αν απορρίψει, απόρριψε

Προσέξτε ότι η S είναι διαγνώστης καθώς τερματίζει πάντα (στις γραμμές 3 και 4). Η ορθότητά της προκύπτει παρατηρώντας ότι η ΤΜ M' τερματίζει με οποιαδήποτε είσοδο (δηλαδή, είναι διαγνώστης) αν και μόνο αν η ΤΜ M αποδέχεται τη σ /σειρά w .

Παρατηρήσεις

Στη γραμμή 1 του κώδικα της ΤΜ M' η εντολή «απόρριψε» θα μπορούσε να είναι «αποδέξου». Προφανώς, η διάκριση μεταξύ των περιπτώσεων $x \neq \epsilon$ και $x = \epsilon$ δεν έχει σημασία.

Debugging της ΤΜ S

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ (κωδικοποίηση ΤΜ M και σ /σειράς w) τέτοια ώστε η M να αποδέχεται τη σ /σειρά w , η ΤΜ M' απορρίπτει τη σ /σειρά ϵ . Γενικά, τερματίζει με είσοδο κάθε σ /σειρά και, επομένως είναι διαγνώστης. Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΝΑΙ, και η ΤΜ S επιστρέφει ΝΑΙ.

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ τέτοια ώστε η M να απορρίπτει τη σ /σειρά w , η ΤΜ M' εγκλωβίζεται με είσοδο ϵ και, επομένως, δεν είναι διαγνώστης. Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΟΧΙ, και η ΤΜ S επιστρέφει ΟΧΙ.

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ τέτοια ώστε η M να εγκλωβίζεται με είσοδο τη σ /σειρά w , η ΤΜ M' εγκλωβίζεται για είσοδο ϵ (καθώς κατά την προσομοίωση της M αυτή θα εγκλωβιστεί). Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΟΧΙ, και η ΤΜ S επιστρέφει ΟΧΙ.

Άρα, η S τερματίζει σε κάθε περίπτωση και απαντάει σωστά αν η M αποδέχεται με είσοδο τη σ /σειρά w ή όχι. Άρα είναι διαγνώστης της ΑΠΟΔΟΧΗ/ΤΜ.

4: Η γλώσσα $L = \{ \langle M \rangle : \eta \ M \ \epsilon\iota\upsilon\alpha\iota \ T\ M \ \pi\omicron\upsilon \ \alpha\pi\omicron\rho\rho\iota\pi\tau\epsilon \ \alpha\kappa\rho\iota\beta\acute{\omega}\varsigma \ \mu\iota\alpha \ \sigma/\sigma\epsilon\iota\rho\acute{\alpha} \} \ \delta\epsilon\upsilon \ \epsilon\iota\upsilon\alpha\iota \ \delta\iota\alpha\gamma\nu\acute{\omega}\sigma\iota\mu\eta.$

Θα κάνουμε αναγωγή από την ΑΠΟΔΟΧΗ/ΤΜ. Θα υποθέσουμε ότι υπάρχει διαγνώστης R για τη γλώσσα L και θα τον χρησιμοποιήσουμε για να κατασκευάσουμε διαγνώστη S για τη γλώσσα ΑΠΟΔΟΧΗ/ΤΜ ως εξής:

$S =$ για είσοδο $\langle M, w \rangle$

1. Κατασκεύασε ΤΜ M' που λειτουργεί ως εξής:

$M' =$ για είσοδο x

1. Αν $x =$ 'γιάννης' απόρριψε
2. Αλλιώς, αν $x \neq$ 'γιάννης', προσομοίωσε την ΤΜ M με είσοδο w
3. Αν η M αποδεχτεί, απόρριψε
4. Αν η M απορρίψει, αποδέξου

2. Εκτέλεσε την ΤΜ R με είσοδο $\langle M' \rangle$

3. Αν αποδεχτεί, απόρριψε

4. Αν απορρίψει, αποδέξου

Προσέξτε ότι η S είναι διαγνώστης καθώς τερματίζει πάντα (στις γραμμές 3 και 4). Η ορθότητά της προκύπτει παρατηρώντας ότι η ΤΜ M' απορρίπτει μόνο τη σ /σειρά 'γιάννης' και καμιά άλλη αν και μόνο αν η ΤΜ M δεν αποδέχεται τη σ /σειρά w .

Παρατηρήσεις

Αυτό το τελευταίο «δεν» είναι ο λόγος για τον οποίο η S αντιστρέφει την απάντηση που επιστρέφει ο διαγνώστης R στις γραμμές 3 και 4. Προφανώς, η σ /σειρά 'γιάννης' δεν έχει κάτι ιδιαίτερο. Η εντολή «αποδέξου» στη γραμμή 4 της ΤΜ M' θα μπορούσε να είναι και «εγκλωβίσου» (αλλά όχι «απόρριψε»).

Debugging της ΤΜ S

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ (κωδικοποίηση ΤΜ M και σ /σειράς w) τέτοια ώστε η M να αποδέχεται τη σ /σειρά w , η ΤΜ M' απορρίπτει όλες τις σ /σειρές. Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΟΧΙ (καθώς η M' δεν απορρίπτει ακριβώς μια σ /σειρά), και η ΤΜ S επιστρέφει ΝΑΙ.

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ τέτοια ώστε η M να απορρίπτει τη σ /σειρά w , η ΤΜ M' απορρίπτει μόνο τη σ /σειρά 'γιάννης' και αποδέχεται όλες τις άλλες. Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΝΑΙ (καθώς η M' απορρίπτει ακριβώς μια σ /σειρά), και η ΤΜ S επιστρέφει ΟΧΙ.

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ τέτοια ώστε η M να εγκλωβίζεται με είσοδο τη σ /σειρά w , η ΤΜ M' απορρίπτει τη σ /σειρά 'γιάννης' και εγκλωβίζεται για όλες τις άλλες εισόδους (καθώς κατά την προσομοίωση της M στη γραμμή 2 της M' αυτή θα εγκλωβιστεί). Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΝΑΙ, και η ΤΜ S επιστρέφει ΟΧΙ.

Άρα, η S τερματίζει σε κάθε περίπτωση και απαντάει σωστά αν η M αποδέχεται με είσοδο τη σ /σειρά w ή όχι. Άρα είναι διαγνώστης της ΑΠΟΔΟΧΗ/ΤΜ.

5: Η γλώσσα $L = \{ \langle M \rangle : \eta M \text{ είναι TM που απορρίπτει όλες τις } \sigma/\text{σειρές} \}$ δεν είναι διαγνώσιμη.

Θα κάνουμε αναγωγή από την ΑΠΟΔΟΧΗ/TM. Θα υποθέσουμε ότι υπάρχει διαγνώστης R για τη γλώσσα L και θα τον χρησιμοποιήσουμε για να κατασκευάσουμε διαγνώστη S για τη γλώσσα ΑΠΟΔΟΧΗ/TM ως εξής:

$S =$ για είσοδο $\langle M, w \rangle$

1. Κατασκεύασε TM M' που λειτουργεί ως εξής:
  - $M' =$ για είσοδο x
    1. Προσομοίωσε την TM M με είσοδο w
    2. Αν η M αποδεχτεί, απόρριψε
    3. Αν η M απορρίψει, αποδέξου
2. Εκτέλεσε την TM R με είσοδο $\langle M' \rangle$
3. Αν αποδεχτεί, αποδέξου
4. Αν απορρίψει, απόρριψε

Προσέξτε ότι η S είναι διαγνώστης καθώς τερματίζει πάντα (στις γραμμές 3 και 4). Η ορθότητά της προκύπτει παρατηρώντας ότι η TM M' απορρίπτει όλες τις $\sigma/\text{σειρές}$ αν και μόνο αν η TM M αποδέχεται τη $\sigma/\text{σειρά}$ w .

Debugging της TM S

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ (κωδικοποίηση TM M και $\sigma/\text{σειράς}$ w) τέτοια ώστε η M να αποδέχεται τη $\sigma/\text{σειρά}$ w , η TM M' απορρίπτει όλες τις $\sigma/\text{σειρές}$. Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΝΑΙ, και η TM S επιστρέφει ΝΑΙ.

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ τέτοια ώστε η M να απορρίπτει τη $\sigma/\text{σειρά}$ w , η TM M' αποδέχεται όλες τις $\sigma/\text{σειρές}$. Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΟΧΙ (καθώς η M' δεν απορρίπτει όλες τις $\sigma/\text{σειρές}$), και η TM S επιστρέφει ΟΧΙ.

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ τέτοια ώστε η M να εγκλωβίζεται με είσοδο τη $\sigma/\text{σειρά}$ w , η TM M' εγκλωβίζεται για κάθε είσοδο (καθώς κατά την προσομοίωση της M στη γραμμή 2 της M' αυτή θα εγκλωβιστεί). Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΟΧΙ, και η TM S επιστρέφει ΟΧΙ.

Άρα, η S τερματίζει σε κάθε περίπτωση και απαντάει σωστά αν η M αποδέχεται με είσοδο τη $\sigma/\text{σειρά}$ w ή όχι. Άρα είναι διαγνώστης της ΑΠΟΔΟΧΗ/TM.

6: Η γλώσσα $L = \{ \langle M \rangle : \eta M \text{ είναι TM που εγκλωβίζεται με είσοδο οποιαδήποτε } \sigma/\text{σειρά} \}$ δεν είναι διαγνώσιμη.

Θα κάνουμε αναγωγή από την ΠΕΡΑΤΩΣΗ/TM. Θα υποθέσουμε ότι υπάρχει διαγνώστης R για τη γλώσσα L και θα τον χρησιμοποιήσουμε για να κατασκευάσουμε διαγνώστη S για τη γλώσσα ΠΕΡΑΤΩΣΗ/TM ως εξής:

$S =$ για είσοδο $\langle M, w \rangle$

1. Κατασκεύασε TM M' που λειτουργεί ως εξής:
  - $M' =$ για είσοδο x

1. Προσομοίωσε την TM M με είσοδο w
2. Αν η M τερματίσει αποδέξου
2. Εκτέλεσε την TM R με είσοδο $\langle M' \rangle$
3. Αν αποδεχτεί, απόρριψε
4. Αν απορρίψει, αποδέξου

Προσέξτε ότι η S είναι διαγνώστης καθώς τερματίζει πάντα (στις γραμμές 3 και 4). Η ορθότητά της προκύπτει παρατηρώντας ότι η TM M' εγκλωβίζεται με οποιαδήποτε είσοδο αν και μόνο αν η TM M εγκλωβίζεται (δηλαδή, δεν τερματίζει) με είσοδο τη σ/σειρά w.

Παρατηρήσεις

Το τελευταίο «δεν» είναι ο λόγος που αντιστρέφουμε την απάντηση του R στα βήματα 3 και 4 της TM S. Στη γραμμή 2 του κώδικα της TM M₀ η εντολή «αποδέξου» θα μπορούσε να είναι και «απόρριψε».

Debugging της TM S

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ (κωδικοποίηση TM M και σ/σειράς w) τέτοια ώστε η M να αποδέχεται τη σ/σειρά w, η TM M' αποδέχεται κάθε σ/σειρά (καθώς η M τερματίζει με είσοδο w). Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΟΧΙ (καθώς υπάρχει σ/σειρά για την οποία η M' δεν εγκλωβίζεται), και η TM S επιστρέφει ΝΑΙ.

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ τέτοια ώστε η M να απορρίπτει τη σ/σειρά w, η TM M₀ αποδέχεται κάθε σ/σειρά (καθώς η M τερματίζει με είσοδο w). Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΟΧΙ (καθώς υπάρχει σ/σειρά για την οποία η M' δεν εγκλωβίζεται), και η TM S επιστρέφει ΝΑΙ.

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ τέτοια ώστε η M να εγκλωβίζεται με είσοδο τη σ/σειρά w, η TM M' εγκλωβίζεται για κάθε είσοδο (καθώς κατά την προσομοίωση της M αυτή θα εγκλωβιστεί). Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΝΑΙ, και η TM S επιστρέφει ΟΧΙ.

Άρα, η S τερματίζει σε κάθε περίπτωση και απαντάει σωστά αν η M τερματίζει με είσοδο τη σ/σειρά w ή όχι. Άρα είναι διαγνώστης της ΠΕΡΑΤΩΣΗ/TM.

7: Η γλώσσα $L = \{ \langle M, w, \sigma \rangle : \eta M \text{ είναι TM και γράφει κάποια στιγμή στην ταινία το σύμβολο } \sigma \text{ ξεκινώντας με είσοδο } w \}$ δεν είναι διαγνώσιμη.

Θα κάνουμε αναγωγή από την ΠΕΡΑΤΩΣΗ/TM. Θα υποθέσουμε ότι υπάρχει διαγνώστης R για τη γλώσσα L και θα τον χρησιμοποιήσουμε για να κατασκευάσουμε διαγνώστη S για τη γλώσσα ΠΕΡΑΤΩΣΗ/TM ως εξής:

S = για είσοδο $\langle M, w \rangle$

1. Κατασκεύασε TM M' που λειτουργεί ως εξής:
  - M' = για είσοδο x
  1. Προσομοίωσε την TM M με είσοδο w
  2. Αν η M τερματίσει, γράψε στην ταινία το σύμβολο σ και εγκλωβίσου
2. Εκτέλεσε την TM R με είσοδο $\langle M, w, \sigma \rangle$
3. Αν αποδεχτεί, αποδέξου
4. Αν απορρίψει, απόρριψε

Προσέξτε ότι η S είναι διαγνώστης καθώς τερματίζει πάντα (στις γραμμές 3 και 4). Η ορθότητά της προκύπτει παρατηρώντας ότι η $TM M'$ γράφει κάποια στιγμή στην ταινία το σύμβολο σ όταν ξεκινά με είσοδο w αν και μόνο αν η $TM M$ τερματίζει με είσοδο τη σ /σειρά w .

Παρατηρήσεις

Στη γραμμή 2 του κώδικα της $TM M'$ η εντολή «εγκλωβίσου» θα μπορούσε να είναι και «αποδέξου» ή «απόρριψε». Υποθέτουμε ότι η $TM M$ δε γράφει ποτέ το σύμβολο σ στην ταινία της (π.χ., το σ δεν είναι σύμβολο του αλφάβητου ταινίας της). Επίσης, η M' δεν γράφει ποτέ το σύμβολο σ στην ταινία της παρά μόνο μετά τον τερματισμό της προσομοίωσης της M στη γραμμή 2.

Debugging της $TM S$

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ (κωδικοποίηση $TM M$ και σ /σειράς w) τέτοια ώστε η M να αποδέχεται τη σ /σειρά w , η $TM M'$ γράφει το σύμβολο σ στην ταινία με κάθε είσοδο (καθώς η M τερματίζει με είσοδο w). Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΝΑΙ (καθώς η M' γράφει στην ταινία το σύμβολο σ όταν ξεκινά με είσοδο w), και η $TM S$ επιστρέφει ΝΑΙ.

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ τέτοια ώστε η M να απορρίπτει τη σ /σειρά w , η $TM M'$ γράφει το σύμβολο σ στην ταινία με κάθε είσοδο (καθώς η M τερματίζει απορρίπτοντας με είσοδο w). Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΝΑΙ (καθώς η M' γράφει στην ταινία το σύμβολο σ όταν ξεκινά με είσοδο w), και η $TM S$ επιστρέφει ΝΑΙ.

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ τέτοια ώστε η M να εγκλωβίζεται με είσοδο τη σ /σειρά w , η $TM M'$ εγκλωβίζεται για κάθε είσοδο και δεν γράφει ποτέ το σύμβολο σ στην ταινία (καθώς κατά την προσομοίωση της M αυτή θα εγκλωβιστεί). Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΟΧΙ, και η $TM S$ επιστρέφει ΟΧΙ.

Άρα, η S τερματίζει σε κάθε περίπτωση και απαντάει σωστά αν η M τερματίζει με είσοδο τη σ /σειρά w ή όχι. Άρα είναι διαγνώστης της ΠΕΡΑΤΩΣΗ/ TM .

8: Η γλώσσα $L = \{ \langle M, M' \rangle : \text{οι } M \text{ και } M' \text{ είναι } TM \text{ με μη συμπληρωματικές γλώσσες} \}$ δεν είναι διαγνώσιμη.

Θα κάνουμε αναγωγή από την ΚΕΝΟΤΗΤΑ/ TM . Θα υποθέσουμε ότι υπάρχει διαγνώστης R για τη γλώσσα L και θα τον χρησιμοποιήσουμε για να κατασκευάσουμε διαγνώστη S για τη γλώσσα ΚΕΝΟΤΗΤΑ/ TM ως εξής:

$S =$ για είσοδο $\langle M \rangle$

1. Κατασκεύασε $TM M'$ που αποδέχεται κάθε συμβολοσειρά
2. Εκτέλεσε την $TM R$ με είσοδο $\langle M, M' \rangle$
3. Αν αποδεχτεί, απόρριψε
4. Αν απορρίψει, αποδέξου

Προσέξτε ότι η S είναι διαγνώστης καθώς τερματίζει πάντα (στις γραμμές 3 και 4). Η ορθότητά της προκύπτει παρατηρώντας ότι οι γλώσσες των $TM M$ και M' δεν είναι συμπληρωματικές αν και μόνο αν η $TM M$ δεν έχει κενή γλώσσα.

Παρατηρήσεις

Αυτό το τελευταίο «δεν» είναι ο λόγος για τον οποίο η S αντιστρέφει την απάντηση που επιστρέφει ο διαγνώστης R στις γραμμές 3 και 4.

Debugging της TM S

Καταρχάς, παρατηρούμε ότι η γλώσσα της TM M' είναι πάντα το Σ^* .

Με είσοδο $\langle M \rangle$ (κωδικοποίηση TM M) τέτοια ώστε η M να έχει κενή γλώσσα, οι γλώσσες των M και M' είναι συμπληρωματικές. Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΟΧΙ, και η TM S επιστρέφει ΝΑΙ.

Με είσοδο $\langle M \rangle$ (κωδικοποίηση TM M) τέτοια ώστε η M να μην έχει κενή γλώσσα, οι γλώσσες των M και M' δεν είναι συμπληρωματικές. Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΝΑΙ, και η TM S επιστρέφει ΟΧΙ.

Άρα, η S τερματίζει σε κάθε περίπτωση και απαντάει σωστά αν η M έχει κενή γλώσσα ή όχι. Άρα είναι διαγνώστης της ΚΕΝΟΤΗΤΑ/TM.

9: Η γλώσσα $L = \{\langle M \rangle : \eta M \text{ είναι TM και εγκλωβίζεται για ακριβώς δύο } \sigma/\text{σειρές}\}$ δεν είναι διαγνώσιμη.

Θα κάνουμε αναγωγή από την ΠΕΡΑΤΩΣΗ/TM. Θα υποθέσουμε ότι υπάρχει διαγνώστης R για τη γλώσσα L και θα τον χρησιμοποιήσουμε για να κατασκευάσουμε διαγνώστη S για τη γλώσσα ΠΕΡΑΤΩΣΗ/TM ως εξής:

$S =$ για είσοδο $\langle M, w \rangle$

1. Κατασκευάσε TM M' που λειτουργεί ως εξής:

$M' =$ για είσοδο x

1. Αν $x = 'α'$ ή $x = 'αα'$, εγκλωβίσου

2. Αλλιώς, αν $x \neq 'α'$ και $x \neq 'αα'$, προσομοίωσε την TM M με είσοδο w

3. Αν η M τερματίσει, απόρριψε

2. Εκτέλεσε την TM R με είσοδο $\langle M' \rangle$

3. Αν αποδεχτεί, αποδέξου

4. Αν απορρίψει, απόρριψε

Προσέξτε ότι η S είναι διαγνώστης καθώς τερματίζει πάντα (στις γραμμές 3 και 4). Η ορθότητά της προκύπτει παρατηρώντας ότι η TM M' εγκλωβίζεται μόνο για τις $\sigma/\text{σειρές}$ $'α'$ και $'αα'$ αν και μόνο αν η TM M τερματίζει με είσοδο τη $\sigma/\text{σειρά}$ w .

Debugging της TM S

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ (κωδικοποίηση TM M και $\sigma/\text{σειρά}$ w) τέτοια ώστε η M να αποδέχεται τη $\sigma/\text{σειρά}$ w , η TM M' απορρίπτει όλες τις $\sigma/\text{σειρές}$ εκτός από τις $'α'$ και $'αα'$, για τις οποίες εγκλωβίζεται. Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΝΑΙ (καθώς η M' εγκλωβίζεται για ακριβώς δύο $\sigma/\text{σειρές}$), και η TM S επιστρέφει ΝΑΙ.

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ τέτοια ώστε η M να απορρίπτει τη $\sigma/\text{σειρά}$ w , η TM M' πάλι απορρίπτει όλες τις $\sigma/\text{σειρές}$ εκτός από τις $'α'$ και $'αα'$, για τις οποίες εγκλωβίζεται. Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΝΑΙ, και η TM S επιστρέφει ΝΑΙ.

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ τέτοια ώστε η M να εγκλωβίζεται με είσοδο τη σ /σειρά w , η ΤΜ M' εγκλωβίζεται όχι μόνο για τις σ /σειρές 'α' και 'αα' αλλά και για κάθε είσοδο (καθώς κατά την προσομοίωση της M στη γραμμή 2 της M' αυτή θα εγκλωβιστεί). Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΟΧΙ, και η ΤΜ S επιστρέφει ΟΧΙ.

Άρα, η S τερματίζει σε κάθε περίπτωση και απαντάει σωστά αν η M τερματίζει με είσοδο τη σ /σειρά w ή όχι. Άρα είναι διαγνώστης της ΠΕΡΑΤΩΣΗ/ΤΜ.

10: Η γλώσσα $L = \{\langle M \rangle : \text{η } M \text{ είναι ΤΜ και απορρίπτει ακριβώς δύο } \sigma\text{/σειρές}\}$ δεν είναι διαγνώσιμη.

Θα κάνουμε αναγωγή από την ΑΠΟΔΟΧΗ/ΤΜ. Θα υποθέσουμε ότι υπάρχει διαγνώστης R για τη γλώσσα L και θα τον χρησιμοποιήσουμε για να κατασκευάσουμε διαγνώστη S για τη γλώσσα ΑΠΟΔΟΧΗ/ΤΜ ως εξής:

$S =$ για είσοδο $\langle M, w \rangle$

1. Κατασκευάσε ΤΜ M' που λειτουργεί ως εξής:

$M' =$ για είσοδο x

1. Αν $x \neq \text{'α'}$ ή $x \neq \text{'αα'}$, εγκλωβίσου
2. Αλλιώς, αν $x = \text{'α'}$ και $x = \text{'αα'}$, προσομοίωσε την ΤΜ M με είσοδο w
3. Αν η M αποδεχτεί, απόρριψε
4. Αν η M απορρίψει, αποδέξου

2. Εκτέλεσε την ΤΜ R με είσοδο $\langle M' \rangle$

3. Αν αποδεχτεί, αποδέξου

4. Αν απορρίψει, απόρριψε

Προσέξτε ότι η S είναι διαγνώστης καθώς τερματίζει πάντα (στις γραμμές 3 και 4). Η ορθότητά της προκύπτει παρατηρώντας ότι η ΤΜ M' απορρίπτει ακριβώς δύο σ /σειρές (τις 'α' και 'αα') αν και μόνο αν η ΤΜ M αποδέχεται τη σ /σειρά w .

Debugging της ΤΜ S

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ (κωδικοποίηση ΤΜ M και σ /σειράς w) τέτοια ώστε η M να αποδέχεται τη σ /σειρά w , η ΤΜ M' απορρίπτει τις σ /σειρές 'α' και 'αα' και εγκλωβίζεται με είσοδο όλες τις άλλες. Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΝΑΙ (καθώς η M' απορρίπτει ακριβώς δύο σ /σειρές), και η ΤΜ S επιστρέφει ΝΑΙ.

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ τέτοια ώστε η M να απορρίπτει τη σ /σειρά w , η ΤΜ M' αποδέχεται τις σ /σειρές 'α' και 'αα' και εγκλωβίζεται με είσοδο όλες τις άλλες. Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΟΧΙ (καθώς η M' δεν απορρίπτει ακριβώς δύο σ /σειρές), και η ΤΜ S επιστρέφει ΟΧΙ.

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ τέτοια ώστε η M να εγκλωβίζεται με είσοδο τη σ /σειρά w , η ΤΜ M' εγκλωβίζεται για κάθε είσοδο (προσέξτε ότι κατά την προσομοίωση της M στη γραμμή 2 της M' αυτή θα εγκλωβιστεί). Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΟΧΙ, και η ΤΜ S επιστρέφει ΟΧΙ.

Άρα, η S τερματίζει σε κάθε περίπτωση και απαντάει σωστά αν η M αποδέχεται με είσοδο τη σ /σειρά w ή όχι. Άρα είναι διαγνώστης της ΑΠΟΔΟΧΗ/ΤΜ.

11: Η γλώσσα $L = \{ \langle M \rangle : \eta \text{ } M \text{ είναι TM και εγκλωβίζεται με είσοδο τη } \sigma/\text{σειρά '1010'} \}$ δεν είναι διαγνώσιμη.

Θα κάνουμε αναγωγή από την ΑΠΟΔΟΧΗ/TM. Θα υποθέσουμε ότι υπάρχει διαγνώστης R για τη γλώσσα L και θα τον χρησιμοποιήσουμε για να κατασκευάσουμε διαγνώστη S για τη γλώσσα ΑΠΟΔΟΧΗ/TM ως εξής:

$S =$ για είσοδο $\langle M, w \rangle$

1. Κατασκευάσε TM M' που λειτουργεί ως εξής:

$M' =$ για είσοδο x

1. Αν $x \neq '1010'$, αποδέξου

2. Αλλιώς, αν $x = '1010'$, προσομοίωσε την TM M με είσοδο w

3. Αν η M αποδεχτεί, απόρριψε

4. Αν η M απορρίψει, εγκλωβίσου

2. Εκτέλεσε την TM R με είσοδο $\langle M' \rangle$

3. Αν αποδεχτεί, απόρριψε

4. Αν απορρίψει, αποδέξου

Προσέξτε ότι η S είναι διαγνώστης καθώς τερματίζει πάντα (στις γραμμές 3 και 4). Η ορθότητά της προκύπτει παρατηρώντας ότι η TM M' εγκλωβίζεται με είσοδο τη $\sigma/\text{σειρά '1010'}$ αν και μόνο αν η TM M δεν αποδέχεται τη $\sigma/\text{σειρά } w$.

Παρατηρήσεις

Αυτό το τελευταίο «δεν» είναι ο λόγος για τον οποίο η S αντιστρέφει την απάντηση που επιστρέφει ο διαγνώστης R στις γραμμές 3 και 4. Η εντολή «αποδέξου» στη γραμμή 1 της TM M' θα μπορούσε να είναι «απόρριψε» ή «εγκλωβίσου». Δεν έχει σημασία, καθώς η απάντηση του διαγνώστη R με είσοδο $\langle M' \rangle$ είναι ανεξάρτητη από το πως λειτουργεί η M' με είσοδο διαφορετική της $\sigma/\text{σειράς '1010'}$.

Debugging της TM S

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ (κωδικοποίηση TM M και $\sigma/\text{σειράς } w$) τέτοια ώστε η M να αποδέχεται τη $\sigma/\text{σειρά } w$, η TM M' αποδέχεται τη $\sigma/\text{σειρά '1010'}$. Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΟΧΙ (καθώς η M' δεν εγκλωβίζεται με είσοδο '1010'), και η TM S επιστρέφει ΝΑΙ.

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ τέτοια ώστε η M να απορρίπτει τη $\sigma/\text{σειρά } w$, η TM M' εγκλωβίζεται με είσοδο τη $\sigma/\text{σειρά '1010'}$. Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΝΑΙ (καθώς η M' εγκλωβίζεται με είσοδο '1010'), και η TM S επιστρέφει ΟΧΙ.

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ τέτοια ώστε η M να εγκλωβίζεται με είσοδο τη $\sigma/\text{σειρά } w$, η TM M' εγκλωβίζεται για είσοδο '1010' (προσέξτε ότι κατά την προσομοίωση της M στη γραμμή 2 της M' αυτή θα εγκλωβιστεί). Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΝΑΙ, και η TM S επιστρέφει ΟΧΙ.

Άρα, η S τερματίζει σε κάθε περίπτωση και απαντάει σωστά αν η M αποδέχεται με είσοδο τη $\sigma/\text{σειρά } w$ ή όχι. Άρα είναι διαγνώστης της ΑΠΟΔΟΧΗ/TM.

12: Η γλώσσα $L = \{ \langle M, w \rangle : \eta M \text{ είναι TM και τερματίζει απορρίπτοντας με είσοδο } w \}$ δεν είναι διαγνώσιμη.

Θα κάνουμε αναγωγή από την ΑΠΟΔΟΧΗ/TM. Θα υποθέσουμε ότι υπάρχει διαγνώστης R για τη γλώσσα L και θα τον χρησιμοποιήσουμε για να κατασκευάσουμε διαγνώστη S για τη γλώσσα ΑΠΟΔΟΧΗ/TM ως εξής:

$S =$ για είσοδο $\langle M, w \rangle$

1. Κατασκευάσε TM M' που λειτουργεί ως εξής:

$M' =$ για είσοδο x

1. Προσομοίωσε την TM M με είσοδο w

2. Αν η M αποδεχτεί, απόρριψε

3. Αν η M απορρίψει, αποδέξου

2. Εκτέλεσε την TM R με είσοδο $\langle M', 'boop' \rangle$

3. Αν αποδεχτεί, αποδέξου

4. Αν απορρίψει, απόρριψε

Προσέξτε ότι η S είναι διαγνώστης καθώς τερματίζει πάντα (στις γραμμές 3 και 4). Η ορθότητά της προκύπτει παρατηρώντας ότι η TM M' τερματίζει απορρίπτοντας τη σ /σειρά 'boop' αν και μόνο αν η TM M αποδέχεται τη σ /σειρά w .

Παρατηρήσεις

Η εντολή «αποδέξου» στη γραμμή 3 της TM M' θα μπορούσε να είναι και «εγκλωβίσου».

Debugging της TM S

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ (κωδικοποίηση TM M και σ /σειράς w) τέτοια ώστε η M να αποδέχεται τη σ /σειρά w , η TM M' απορρίπτει κάθε σ /σειρά. Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΝΑΙ (καθώς η M' απορρίπτει με είσοδο 'boop'), και η TM S επιστρέφει ΝΑΙ.

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ τέτοια ώστε η M να απορρίπτει τη σ /σειρά w , η TM M' αποδέχεται κάθε σ /σειρά. Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΟΧΙ (καθώς η M' δεν απορρίπτει με είσοδο 'boop'), και η TM S επιστρέφει ΟΧΙ.

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ τέτοια ώστε η M να εγκλωβίζεται με είσοδο τη σ /σειρά w , η TM M' εγκλωβίζεται με είσοδο οποιαδήποτε σ /σειρά (καθώς η προσομοίωση της M στη γραμμή 1 της TM M' θα εγκλωβιστεί). Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΟΧΙ (καθώς η M' δεν απορρίπτει με είσοδο 'boop'), και η TM S επιστρέφει ΟΧΙ.

Άρα, η S τερματίζει σε κάθε περίπτωση και απαντάει σωστά αν η M αποδέχεται με είσοδο τη σ /σειρά w ή όχι. Άρα είναι διαγνώστης της ΑΠΟΔΟΧΗ/TM.

13: Η γλώσσα $L = \{ \langle M \rangle : \eta M \text{ είναι TM και δεν αποδέχεται καμιά } \sigma\text{/σειρά περιττού μήκους} \}$ δεν είναι διαγνώσιμη.

Θα κάνουμε αναγωγή από την ΑΠΟΔΟΧΗ/TM. Θα υποθέσουμε ότι υπάρχει διαγνώστης R για τη γλώσσα L και θα τον χρησιμοποιήσουμε για να κατασκευάσουμε διαγνώστη S για τη γλώσσα ΑΠΟΔΟΧΗ/TM ως εξής:

$S =$ για είσοδο $\langle M, w \rangle$

1. Κατασκεύασε TM M' που λειτουργεί ως εξής:

$M' =$ για είσοδο x

1. Αν $x \neq \text{'brown'}$, εγκλωβίσου

2. Αλλιώς, αν $x = \text{'brown'}$, προσομοίωσε την TM M με είσοδο w

3. Αν η M αποδεχτεί, αποδέξου

4. Αν η M απορρίψει, απόρριψε

2. Εκτέλεσε την TM R με είσοδο $\langle M' \rangle$

3. Αν αποδεχτεί, απόρριψε

4. Αν απορρίψει, αποδέξου

Προσέξτε ότι η S είναι διαγνώστης καθώς τερματίζει πάντα (στις γραμμές 3 και 4). Η ορθότητά της προκύπτει παρατηρώντας ότι η TM M' δεν αποδέχεται καμιά σ /σειρά περιττού μήκους αν και μόνο αν η TM M δεν αποδέχεται τη σ /σειρά w .

Παρατηρήσεις

Αυτό το τελευταίο «δεν» είναι ο λόγος για τον οποίο η S αντιστρέφει την απάντηση που επιστρέφει ο διαγνώστης R στις γραμμές 3 και 4. Η εντολή «εγκλωβίσου» στη γραμμή 1 της TM M' θα μπορούσε να είναι και «απόρριψε». Η εντολή «απόρριψε» στη γραμμή 4 της TM M' θα μπορούσε να είναι και «εγκλωβίσου».

Debugging της TM S

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ (κωδικοποίηση TM M και σ /σειράς w) τέτοια ώστε η M να αποδέχεται τη σ /σειρά w , η TM M' αποδέχεται τη σ /σειρά περιττού μήκους 'brown'. Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΟΧΙ (καθώς η TM M' αποδέχεται μια σ /σειρά περιττού μήκους), και η TM S επιστρέφει ΝΑΙ.

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ τέτοια ώστε η M να απορρίπτει τη σ /σειρά w , η TM M' απορρίπτει τη σ /σειρά περιττού μήκους 'brown' και εγκλωβίζεται με είσοδο οποιαδήποτε άλλη σ /σειρά. Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΝΑΙ (καθώς η TM M' δεν αποδέχεται καμιά σ /σειρά περιττού μήκους), και η TM S επιστρέφει ΟΧΙ.

Με είσοδο $\langle M, w \rangle$ τέτοια ώστε η M να εγκλωβίζεται με είσοδο τη σ /σειρά w , η TM M' εγκλωβίζεται με είσοδο οποιαδήποτε σ /σειρά. Η εκτέλεση του διαγνώστη R στη γραμμή 2 επιστρέφει ΝΑΙ (καθώς η TM M' δεν αποδέχεται καμιά σ /σειρά περιττού μήκους), και η TM S επιστρέφει ΟΧΙ.

Άρα, η S τερματίζει σε κάθε περίπτωση και απαντάει σωστά αν η M αποδέχεται με είσοδο τη σ /σειρά w ή όχι. Άρα είναι διαγνώστης της ΑΠΟΔΟΧΗ/TM.